

El salt de la Tosca

Situat a la comarca del Moianès, però fora del Geoparc de la Catalunya Central, el salt de la Tosca pertany al municipi de Castellcir, tot i que es situa a l'enclavament de Marfà, entre els termes municipals de Castellterçol i Moià. Tot i això, és molt proper a l'esmentat Geoparc de la Catalunya Central, a menys d'un quilòmetre.

És un indret força singular, fins al punt de ser conegut també amb el nom de molí de Brotons. De fet són nomenclatures perfectament associades, ja que es troben al mateix lloc. Per una banda hi ha el salt d'aigua i el gorg originat per la riera de Marfà; i per l'altra hi ha l'antic molí que aprofitava el desnivell de les aigües com a conseqüència del salt. En qualsevol cas, és un indret veritablement espectacular per la conjunció del saltant i el molí excavat a la roca, sota del saltant d'aigua. Cal afegir-hi la bassa d'aigua situada per sota del saltant.

Geològicament, aquest indret es situa a la Depressió Geològica de l'Ebre (també denominada Conca Geològica de l'Ebre), a la zona on es van sedimentar materials d'origen marí, de color grisenc. És a dir, entre els materials que van començar a omplir el mar on es troba l'actual comarca del Bages, abans que aquest mar es convertís en llac. Els materials que apareixen en aquest indret pertanyen a l'Eocè i tenen uns 45 milions d'anys. Fonamentalment són nivells de gresos, calcàries i margues, de tonalitat grisenca. Per aquests indrets circula la jove riera de Marfà, just després de formar-se per la conjunció de la riera de Castellnou i del Torrent, que més endavant, en arribar al terme de Monistrol de Calders, dintre del Moianès, es convertirà en la riera de la Golarda i després en el riu Calders, afluent del Llobregat. En arribar al salt de la Tosca, la riera, que circula per terrenys tous com són les margues, topa amb unes roques més dures, els gresos, i s'origina el salt. La força motriu del desnivell del salt va ser aprofitada per situar-hi un molí, excavat en part a la roca i en part aprofitant una balma natural que oferien els nivells de gresos. Així es va construir el molí de Brotons, que per desgràcia va quedar parcialment destruït l'any 1863, per una riada que va causar la mort de totes les persones que hi vivien.

[despiece]**Nom del paratge.** Salt de la Tosca.

Situació: A l'enclavament de la vall de Marfà, que pertany al municipi de Castellcir, separat de la resta del terme municipal, entre els municipis de Castellterçol i Moià.

Situació geològica. Aquest indret forma part de la Depressió Geològica de l'Ebre (o Conca Geològica de l'Ebre), en la zona reblerta amb sediments d'origen marí. Aquests sediments van omplir aquesta conca quan era un mar obert.

Procedència del nom. Del saltant d'aigua originat per la riera de Marfà. D'altra banda, el qualificatiu de *tosca* fa referència a la possible presència de travertins, tot i que no són gaire corrents a la zona.

Importància geològica. És tracta d'un lloc veritablement espectacular per la presència d'un salt d'aigua, per les restes d'un molí semi troglodític i per una gran bassa d'aigua situada als peus del salt.

Materials geològics. Pertanyen a l'Era Terciària, al Cenozoic. Concretament a l'Eocè. Es tracta de materials d'origen marí, de tonalitats grisenques.

Edat de formació. Els materials tenen una edat de 45 milions d'anys, però el salt d'aigua, podria tenir a l'entorn d'un milió d'anys.

Curiositats: És conegut com el salt de la Tosca, però també s'associa al nom del molí de Brotons o molí de la Tosca.[/despiece]